

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 >
Pe 3 luni . . . . . 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

91.— Ochiul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Fiica înzestrată, este ea ținută să raporte zestrea, și comoștenitorii, sunt în drept a cere reducțiunea? (urmare), de d-l D. Chebapci.

Jurisprudența română :

Inalta Curte de casație și justiție, secțiunii-unite: *Șae Rosen cu firma Ionas Lobel și Comp.*

Curtea de casație, secția I: *Jacob Kapeluș cu Principele Gr. M. Sturdza și alții.*

Tribunalul Ilfov, secția comercială: *I. G. Eleutheriade cu Kohn & Mittler.*

Informațiuni.—Bibliografii.

Fiica înzestrată, este ea ținută să raporte zestrea, și comoștenitorii, sunt în drept a cere reducțiunea?

(Urmare 1)

Istoria ne arată că obligațiunea de a raporta la masa succesiunii, a fost dictată de necesitatea intru a înlătura iniquitatea manifestă, față de moștenitorii ce rămăseră sub puterea părintească.

Această obligațiune exista și în vechiul drept francez, afară numai de câte-va localități. Indatorirea de a raporta, fiind o măsură menită, intru a garanta, între comoștenitori, egalitatea părților în împărțirea moștenirii, ea nu există între aceia ce nu vin la moștenire.

Legea Salică, titlul LIX, *De Alodis*, pentru ordinea succesiunilor, face deosebirea între lucrurile mișcătoare și pământ. Numai băeții moștenesc pământul: *De terra vero nulla in muliere hereditas non pertinebit, sed ad virilem sexum qui*

fratres fuerint, tota terra pertineat, lex Sal. LIX, 5.—La această regulă Marcufle observă: «*Diuturna sed impia inter nos consuetudo tenetur ut de terra paternâ sorores cum fratribus portionem non habeant*». Chieperic al II, prin edictul său, permite fiicelor de a moșteni pământul în lipsă de frați: *tam de alode quam de comparatum*²⁾.

Legiuirea Caragea, cuprinde dispozițiunii și mai impie de cât vechiul drept al Francilor Salieni, ast-fel art. 17 «de la moșteniri» prescrie, următoarele: *Când au feciori și fete, numai feciorii moștenesc de o potrivă și pe fete de vor fi neîn-zestrate, datorii sunt să le înzestreză și să le căsătorească.*

Obligațiunea impusă fraților, ca și părinților, are aceeași urmare aproape, cu dispozițiunea legii Salice, care dă drept fetelor la moștenirea lucrurilor mișcătoare. În ambele legislațiuni, toată grija era ca pământul strămoșesc, *terra aviatica*, după expresiunea din legea Ripuarilor, să nu iasă din familie.

Raportul fiind creat ca un scut de apărare în privra neegalității părților de moștenire între comoștenitori, el nu are ce căuta acolo unde domnește neegalitatea între ei; de aceea nici legea Salică, nici condica Caragea, nu coprind vre-o dispozițiune în privința lui³⁾.

²⁾ Citațiunile de mai sus le am împrumutat din cartea d-lui Dareste. *Etudes d'Histoire de Droit*, pag. 41. A se consulta: *Cours Elementaire d'Histoire du Droit Francais*, de A. Esmein p. 107.

³⁾ Resultatele legii Caragea au fost bune: prin ea s'a păstrat averile întregi în familie, ferind pe fetele boerilor mari de a fi trântite în mănăstiri, cum s'a întâmplat în Moldova, unde averile s'au îmbucăit și instreinat, iar fetele de boeri au umplut mănăstirele.

Condica Calimach a primit toate regulele, în privința raportului, din dreptul roman. Pentru fetele înzestrate, § 1013 cuprinde o dispozițiune specială: «*Ficele cele înzestrate de către părinți nu pot cere sinisfora, dar nici sunt silite să pună la mijloc zestrurile.*»

Să precizem starea legislațiunei franceze, anterioară codului Napoleon, arătând și motivele pe care se întemeiaū dispozițiunile existente în vechiul drept francez, ca și în dreptul intermediar.

Principiile erau cuprinse în articoli 303 și 304 din la coutume de Paris:

Art. 303: «*Pere et mère ne peuvent, par donation faite entre vifs, par testament ou ordonnance de dernière volonté, ou autrement en manière quelconque avantager leurs enfants venant à leur succession, l'un plus que l'autre.*»

Art. 304: «*Les enfants venant à la succession de père ou mère doivent rapporter ce qui leur a été donné, pour, avec les autres biens de la dite succession, être mis en partage entre eux ou moins prendre.*»

Maî era o altă regulă importantă: *En succession directe, on ne peut être héritier et légataire, aumônier et parconier*¹⁾ *mais bien donataire et hériter en ligne collaterale.*

Iată acum și explicațiunea dată de Pothier:

«Această dispozițiune are drept singur fundament înclinarea dreptului nostru frances de a păstra egalitatea între moștenitori ca un mijloc de a întreținea pacea și concordia între familii, și de a înlătura dintr'ênsele pizma, la care ar da loc avantajele ce s'ar face unuia din moștenitori pe d'asupra celor-l'alți. Era cu atâta maî important de a mênținea această egalitate față cu niște oameni rășboinici și feroci, așa cum erau străbunii noștri, maî pizmatari de cât alții, și în tot-d'auna gata a se încăera și a ajunge la omoruri pentru cele maî mici lucruri²⁾».

În dreptul intermediar, prin art. 9 din legea din 17 Noembrie, an II, raportul este obligatoriu chiar în potriua vroinței mortului, și chiar când ar renunța eredele la moștenire. — Această lege fu abrogată prin cea din 4 germinal, anul VIII, și se permit liberalitățile fără ca ele să fie supuse raportului.

¹⁾ *Aumonier* este sinonim cu legataru; *parconier* de coimpărțitor.

²⁾ Successions, Chap IV, art. III § 2.

Codul Nap., în art. 843 (751 cod. civ.) proclamă, prin dispozițiunea sa, egalitatea între moștenitorii coboritori. Legea a căutat să asigure pacea și concordia în familie. De altă parte, nici nu s'ar fi putut face almintrelea, ținându-se în seamă, vechiul drept, ca și ideile ce dominaū, la epoca redacțiunei Codului, adică egalitatea tuturor cetățenilor, în materie politică.

Ca o urmare a regulei așternută în art. 843 Cod. Nap., art. 1090 prescrie: «*Toate donațiunile făcute soșilor prin contractul lor de căsătorie, vor fi, în momentul deschiderei succesiunei donatorului, reductibile la porțiunea în care legea îi permite de a dispune.*»

Legiuitorul nostru a împrumutat întocmai dispozițiunea art. 843 cod. Nap., însă n'a găsit cu cale să maî reproducă art. 1090. Din aceasta, unii, aū dedus că fiica înzestrată nu poate fi silită a raporta la succesiunea înzestrătorului, zestrea.

Pentru o maî bună înțelegere, să reamintim deosebitele dispozițiuni ce se găsesc în codicele civil, cu privire la raport și la zestre.

Cea dintâi dispozițiune este cea a art. 751, sub secțiunea a II-a. *Despre raporturi.* Acest articol obligă pe fiul său descendentele ce vine la succesiune *cu frații ori surorile sale*, de a raporta tot ce a primit de la defunct prin dar, atât direct cât și indirect. Legea nu descarcă de această obligațiune de cât numai în cazul în care donatoarele a dispus alt-fel. Singura excepțiune, singura persoană ce poate înfrânge egalitatea de moștenire între coboritorii săi, este numai donatoarele; calitatea donatarului, vroința lui, este fără nici-o putere, fie el băeat sau fată, facă-se o donațiune ordinară ori în vederea căsătoriei, legea nu face nici-o deosebire: ea îi supune pe toți și pe toate la raport.

Între fiica înzestrată și băiatul donatar, legea face numai o mică deosebire pe care o arată în art. 1282 cod. civ: «*Dacă în momentul când tatăl său mama a constituit ficei sale o dotă, bărbatul era deja nesolvabil și nu avea nici artă nici profesiune, fiica dotată nu va fi datoare să raporteze la succesiunea tatălui său sau a mamei sale de cât acțiunea ce are sau ar putea avea în contra bărbatului pentru restituțiunea dotei.*»

Derogațiunea făcută de lege în favoarea ficei

înzestrate, se explică prin considerațiunea că, la măritişul ei, tatăl, şi, în lipsa lui, mama, sunt chemaţi să dea consimţimentul şi să ea parte la contractul de căsătorie, ca, nu cumva, dânsa, din pricina fragilităţii sexului, să facă un pas greşit într'un act așa de important din viață. Dacă dânsii, cu a căror indemn şi consimţiment, fata a primit a lua în căsătorie pe un bărbat, nu dânsa se putea îndoi de vrednicia şi destoinicia lui, presupuse a le fi avut, când părinţii au îndemnat-o. Ne luând nici o măsură de a feri zestrea de risipă, faţă de un om ce nu avea nici artă, nici profesie, paguba trebuie să se refrângă asupra părinţilor, ca unii ce au pricinuit-o.

O altă dispoziţiune cu privire la materia de care ne ocupăm, este cea din art. 1914 codul civil, în cuprindere: *«Fieca dotată înaintea promulgării acestei legi, de voeşte a veni la o ereditate deschisă în urma promulgării acestei legi, va fi obligată a raporta dota.»*

Legiuitorul, în dispoziţiunile transitorie, faţă de vechile legiuri abrogate, a regulat poziţiunea fiicelor înzestrate înainte de punere în aplicare a acestui codice, pentru moştenirile ce s'ar deschide sub imperiul legislaţiunii actuale. Regula ce a prescriş-o este luată din condica Calimah § 1013, cu o redacţiune deosebită: Se lasă fiicei înzestrate facultatea de a veni saŭ nu la moştenirea înzestrătorului; dacă *voeşte* a veni, este obligată a raporta dota.

Care a fost necesitatea de a dicta regula din art. 1914 cod. civ.? Legiuitorul român, proclamând o legislaţiune unică pentru ambele ţări unite, şi având fie-care dispoziţiuni deosebite, pentru moştenire şi zestre, a fost nevoit să pună aceeaşi regulă faţă de fiicele înzestrate din amândouă ţerile când vor veni la o moştenire deschisă sub legea nouă. Grijă lui a fost de a respecta drepturile existente, a nu nimici drepturi dobândite, arătând însă că dreptul la moştenire este numai o expectativă, prin îngăduirea fiicelor înzestrate de a veni la moştenire, dacă vor vroi, supunându-se regulilor stabilite prin noua legislaţiune.

Dacă facem o comparaţiune între termenii întrebuinţaţi de legiuitor, de o parte, în art. 751 şi 1282, şi de alta, în art. 1914, adică *«ce va veni la moştenire»* şi *«de voeşte a veni»*, observăm că, în cele două d'întâi articole se arată vocaţiunea

la moştenire şi obligaţiunea fiicei înzestrate cu o asemenea vocaţiune de a raporta; pe când în art. 1914, i se lasă facultatea.

Din cele de mai sus urmează că: pentru fiicele înzestrate sub noua lege, există obligaţiune de raport, iar pentru acele înzestrate sub vechile legiuri, nu: ele au facultate de a veni saŭ nu, dar venind, să raporteze, ne venind, să păstreze zestrea. *Arg. à contrario* din art. 1914, comb. cu 751 şi 1282 cod. civ.

Să arătăm motivele pe care se sprijinesc aceia ce susţin cum că, fiica înzestrată, sub imperiul Codului civil nu poate fi constrânsă a raporta zestrea la masa succesiunii înzestrătorului.

Cel dintâiu argument îl trag din natura zestreii, susţinând că ea nu este un act de liberalitate, o donaţiune; deci nu poate fi reductibilă, căci art. 751, 851 şi 847 din codul civ., cari cuprind regula de a raporta şi reduce, privesc donaţiunile, actele de liberalitate, între care nu poate intra zestrea.

Cum că zestrea nu are acelaş caracter juridic, se zice: 1) Că donatorul nu este ţinut de evicţiune, în regulă generală, pe când înzestrătorul este ţinut nu numai de evicţiune, dar încă şi de viţiile ascunse, întocmai ca la vânzări. Art. 828 comparat cu 1240; 2) Că dota în bani, promisă de părinţi, de către cei de al treilea, saŭ de însăşi femeea, produce, de drept, dobândă, din ziua căsătoriei, chiar când părţile ar fi stipulat termine de plată. Fructele naturale saŭ civile a altor obiecte promise ca dotă, sunt de asemenea datorite de drept deplin din ziua căsătoriei. Art. 1241; 3) Că ori-ce donaţiuni făcute soţilor, nu este supusă la nici o formalitate, art. 932.

Răspunderea de evicţiune, de viţiii redhibitorii şi curgerea procentelor de drept, sunt prescrise şi de codul Napoleon, şi cu toate acestea, el supune la raport pe fiica înzestrată. Pentru ce această deosebire între o donaţiune făcută în vederea căsătoriei şi cele-l'alte donaţiuni? Deosebirea zace în menirea donaţiunii, adică a susţinerii sarcinilor căsătoriei, ceea-ce nu s'ar putea, dacă obiectul dat de zestre, ar fi revendicat, ori că el n'ar produce nimic. De altmintrelea, sunt mai multe soiuri de donaţiuni: manuale, remuneratorie, cu sarcini şi fără sarcini, unele ne-supuse la nici o formalitate, unele revocabile, altele irevocabile, de cât în anu-

mite cazuri. Sunt donațiuni în care se impune donatorului, obligațiunea de a nu instreina, art. 844, 845, 1641, 1650 cod. civ., art. 408 al. 2 pr. civ., și cu toate acestea ele sunt raportabile (art. 844 cod. civ).

Către toate acestea s'ar putea adăoga și favoarea ce o are legiuitorul pentru donațiunile *propter nuptias*, spre a încuragia căsătoriele, asigurând existența lor, și ochii răi cu care vede donațiunile ordinare, pe care le supune la o mulțime de formalități, înadins, pentru a le împedica, căci ele, în genere, desbracă, de avere, pe adevărații moștenitori.

În privința caracterului juridic a zestrei se mai invoacă părerea comentatorilor cari socotesc, față de însoțiri, zestrea ca fiind un act cu titlu oneros. — Din nepotrivirea însă a caracterului unui act, așa cum îl socotesc jurisconsulții, nu putem înlătura voința legii care îl consideră alt-fel și care supune dota la reducere prin art. 1282 și 1914 cod. civ. Cum că însă zestrea este o donațiune rezultă și din dispozițiunea legii care nu obligă părinții de a înzestra pe ficii, nici le acordă o acțiune în justiție pentru a reclama această art. 186.

Dacă ne referim la tradițiunile istorice, ele ne arată că fetele au fost asuprite în moștenirea părinților lor, iar băieții favorizați.

Dacă s'ar admite părerea că dota nu este raportabilă și reductibilă, urmarea ar fi că legiuitorul nostru a asuprit pe băieți, favorisând pe fete ce trec în altă familie, ce nu mai partă numele familiei părinților lor, și care n'au contribuit cu munca ei, cum au făcut băieții, la facerea și sporirea averii părintelui lor. Femeea care, pe toate părțile, este înlăturată de la funcțiunile publice, considerată ca incapabilă și inferioară bărbatului; iar acesta, făcător de lege, prin un altruism, ținut în ascuns, să fi renunțat la prerogativele și drepturile lui? Este cu putință ca această transformare a unei stări ce durează de mii de ani, să se fi făcut, în neștierea nimănui, ci numai să fie născocită din capul unui comentator?

Dacă am admite această teorie, atunci raportul în sine nu mai are nici o bază, nici un scop: el tinde la egalitatea părților de moștenire între

coboritori, și prin nesupunerea fetei la raport și nereductibilitatea zestrei, se proclamă neegalitatea de moștenire.

D. Chebacpi.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECT.-UNITE

Audiența de la 16 Octombrie 1897

Președenția d-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Șae Rosen cu firma Ionas Löbel și Comp.

Perempțiune.—Opozițiune.—Dacă în materie de perempțiune există dreptul de opozițiune.—(Art. 257, 258 și 329 din pr. civilă).

In materie de perempțiune există dreptul de opozițiune.

Decisiunea No. 14|97.—Casată decisiunea Curții de apel din Iași, secția I cu No. 5|97, după recursul făcut de Șae Rosen în proces cu firma Ionas Löbel și Comp.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-nul consilier M. Poenaru-Bordea;

Pe d-nul avocat Toma Stelian, în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-nul avocat V. Sculy Logotetides, în combatere;

Deliberând,

Asupra motivelor invocate:

1) «Exces de putere și violarea art. 154 pr. civ. precum și a principiului de drept, că toate încheerile și hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate în lipsa părților pot fi atacate pe calea opozițiunii;

«În materie de perempțiune este adevărat că legiuitorul nostru n'a admis nici sistemul generos după care perempțiunea se pronunță de judecători, din oficiu, nici pe cel francez, după care perempțiunea se pronunță de judecători în urma chemărei în acest scop a părților, ci un sistem mixt în sensul că perempțiunea se pronunță de judecător după cererea părții interesate și fără chemarea părților;

«De aicea nu urmează însă că nu există drept de opoziție contra încheerilor sau hotărârilor pronunțate în această materie; opozițiunea este o facultate de drept comun acordată părții care nu a fost ascultată în apărările sale și deci admisibilitatea ei se acordă în toate casurile în care legea nu o refuză prin un text formal; în specie nici un text de lege nu oprește opoziția la încheerile sau hotărârile pronunțate în materie de perempțiune.

2) «Curtea prin decisiunea anterioară No. . . . ordonând o expertiză și imputând firmei Ionas Löbel sarcina de a prezenta registrele pentru efectuarea lucrărilor ordonate în interesul descoperirii adevărului și având cunoscut ca d-nul Silberman, reprezentantul fir-

«mei, întârzie prezentarea registrelor, precum rezultă din somațiunea ce însă-și Curtea i-a adresat la . . . n'a putut să admită perimarea, după cererea tocmai a părții căreia se incumbă sarcina de a face posibilă această lucrare și care înadins auz întârziat;

«Prin aceasta a violat spiritul legii, art. 257 pr. civ. și principiul de echitate»;

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului, rezultă că recurentul Șae Rosen, făcând apel în contra sentinței tribunalului Iași, secția II-a cu No. 108/95, acest apel a fost perimat de Curtea de apel din Iași, secția I-a, prin încheierea sa cu No. 142 din 27 Ianuarie 1897, în urma cererii făcute de firma Ionas Löbel & Comp. intimată în recurs;

Că în contra acestei încheieri făcându-se opozițiune de către Șae Rosen, Curtea din Iași, prin deciziunea supusă azi recursului, i-a respins opozițiunea ca neadmisibilă;

Având în vedere că după art. 257 din pr. civ., perempțiunea se pronunță, după cererea părții interesate, printr'o hotărîre dată fără citarea părților, și fără ca partea contra căreia se pronunță să fie cel puțin pusă în măsură de-a cunoaște existența unei asemenea cereri;

Considerând că, de și următorul art. 258, recunoaște că această hotărîre nu stinge dreptul părții de a intenta o nouă acțiune, însă efectul perempțiunii fiind, în virtutea aceluiași articol 258, stins, toate actele de procedură făcute până atunci și dar și acțiunea intentată, rezultă că prescripțiunea și a urmat cursul în tot timpul cât acțiunea a fost pendentă, și, prin urmare, dreptul de acțiune să fie iluzoriu în cazul când în acel interval de timp, s'a împlinit termenul prescripțiunii dreptului din care ea derivă;

Considerând de asemenea că în cazul când judecata în apel este perimată, această perimare are, în virtutea art. 329 din procedura civilă, de efect a da hotărîrei care s'a apelat puterea lucrului judecat;

Considerând dar că perimarea putând avea de efect stingerea dreptului chiar ce forma obiectul acțiunii, ar fi contrariu principiului de procedură dominant în materie de judecată, că instanța înaintea căreia fusese dedusă judecata acestui drept, să'l poată declara stins, și aceasta într'un mod definitiv și irevocabil, fără ca partea să fi fost pusă în cauză;

Considerând afară de aceasta că hotărîrea de perimare în modul cum ea a fost dată, nu poate fi privită de instanța care a pronunțat-o ca având pentru dânsa autoritatea lucrului judecat, căci puterea lucrului judecat, prevăzută de art. 1201 din codicele civile, presupune o hotărîre dată asupra unui proces, adică pe cale contencioasă și hotărîrea de perimare fiind dată în urma cererii uneia din părți și fără ca cea-laltă parte să fie pusă în cauză, adică pe cale grăcioasă, ea n'a statuat asupra unui litigiu, de oare-ce nici există veri un litigiu, în această privință, în momentul când ea a fost dată, și, dar, cea hotărîre neputând fi opusă ca au-

toritate a lucrului judecat, urmează că partea contra căreia s'a pronunțat este în drept a deduce în judecată temeinicia acestei perimări;

Considerând că odată stabilit că partea are acest drept, cesțiunea ce rămâne de resoltat este aceea d'a se ști înaintea căreia instanțe, partea trebuie să introducă plângerea sa;

Considerând că din momentul ce este constant că acea hotărîre nu poate fi opusă ca lucru judecat și dar, că n'are caracterul unei hotărîri definitive, urmează că nu dă dreptul pe calea recursului în casațiune să poată obține anularea ei, căci recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra hotărîrilor și actelor judecătorești definitive; că afară de aceasta mijloacele ce s'ar invoca înaintea Curței de casațiune pentru a se stabili că instanța, ce a pronunțat perimarea, a violat legea, nefiind dedusă mai întâi în judecata acelei instanțe, ele nu pot fi invocate pentru prima-oară în casațiune, căci această Curte nu judecă o cauză de cât tot în aceiași termeni, și cu aceleași elemente cu care fusese judecată de instanța de fond;

Considerând acum că plângerea ce partea ar aduce contra hotărîrei de perimare constituind învederat un incident litigios, urmează ca instanța care a pronunțat perimarea, să fie singură competentă a statua asupra acestei plângeri, căci instanța căreia îi era dedusă judecata acțiunii ce dânsa a declarat perimată, este singură chemată a statua asupra tuturilor incidentelor ce s'ar ivi în cursul acelei judecări;

Considerând că ast-fel fiind, când Curtea de apel din Iași declară inadmisibilă opozițiunea ce recurentele de astă-zi a făcut la acea hotărîre, a dat art. 257 din pr. civilă o întindere ce legea n'a voit să'i dea, cea adică d'a recunoaște unei hotărîri, dată pe cale grăcioasă, puterea lucrului judecat și a ridica părții, contra căreia cea hotărîre a fost dată, calea de drept comun deschisă pentru a putea ajunge la reformarea unei hotărîri pronunțată în neînțința sa și fără ca dânsa să fi fost pusă în puțință d'a se apăra.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I

Audiența de la 8 Octombrie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Iacob Kapeluș cu Principele Gr. M. Sturdza, Leon Turbureanu și C. Turtureanu.

Poprire.—Poprire făcută în mâinele unei terțe persoane de către un creditor pe sumele datorite debitorului său.—Efectele acestei popririi.—Pe ce sume și în lînde aceste efecte.—(Art. 1718 și 1719 codul civil; art. 455 și 464 procedura civilă)

Poprirea făcută în mâinele unei terțe persoane de către un creditor pe sumele datorite debitorului său, nu-și întinde efectele sale de cât la sumele poprite.

Decisiunea No. — 351. Respingerea recursului făcut de Iacob Kapeluș contra decisiunei Curții de apel din Iași secți I cu No. 181/96.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de d-l consilier Ciru Oeconomu ;

D-l avocat Chebapci din partea recurentului, în desvoltarea motivelor de casare, d-l Barozzi, din partea intimatului Principele Grigore M. Sturdza, în combateri ;
Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare :

«Esces de putere și violarea art. 455 combinat cu 464 «proc. civ. și 1718 și 1719 c. civ., întru cât debitorul «meu, având depusă ca garanție suma de 20.000 lei a- «fectați la plata arenzilor, și întru cât eu, făcând po- «prire asupra acelei sumi, ea nu se putea restitui în «total sa în parte debitorului meu d-l Turbureanu, cum «a făcut principele Sturdza, restituind 17.500 lei noi «și dispunând de suma poprită, fără a aștepta hotărârea «justiției.

Având în vedere decisiunea supusă recursului, din care rezultă că Principele Gr. M. Sturdza,arendând moșia sa Drăcșanii fraților Leon și Constantin Turtureanu, a stipulat în art. 15 al contractului său de arendă că, pentru regulata plată a câștiurilor și executarea condițiilor contractului, arendașii vor depune o sumă de lei două-zeci mii, care să rămână ca garanție în depositul proprietarului, sczându-se din câștiul cel de pe urmă ;

Că încă de la început arendașii neachitând nici un câștiu, și sumele ast-fel datorite întrecând pe aceea a garanției, între sus numiții și Principele Grigore M. Sturdza, a intervenit actul de transacțiune de la 23 Octombrie 1895 prin care, resiliindu-se contractul de arendă, s'a lichidat pretențiunile reciproce ale părților, arendașii abandonând proprietarului pentru achitarea câștiurilor datorite pe trecut în sumă de nouă-zeci mii lei, produsele și obiectele aflătoare pe moșia Drăcșanii, cum și garanția de două-zeci mii lei ;

Că prin o notă adițională actului de transacțiune, se declară că de oare-ce produsele și averea trecută în deplină proprietate Principelui Gr. M. Sturdza, reprezintă o valoare totală de 97770 lei, s'a remis de către acesta, d-lui Turtureanu, excedentul ce trece peste sumele datorite pentru câștiuri, adică 7770 lei ;

Considerând că așa fiind, cesiunea dedusă dinaintea instanței de fond era a se ști, dacă Principele Gr. M. Sturdza putea să remită arendașilor săi, sus arătata sumă, întru cât recurentul Iacob Kapeluș făcuse poprire pe întreaga garanție, încă de la 1894, adică înaintea actului de transacțiune din 23 Octombrie 1895 ;

Considerând că poprirea făcută în mâinele unei terțe persoane de către un creditor pe sumele datorite debitorului său, conform art. 455 și următorii din proced. civilă, nu își întinde efectele sale de cât la sumele poprite ;

Considerând că în specie se constată că recurentul Iacob Kapeluș n'a poprit în mâinele principelui Grigore

M. Sturdza de cât suma de 20000 lei, ce arendașii acestuia îi depusesse ca garanție, pentru a asigura regulata plată a câștiurilor și exacta îndeplinire a condițiilor din contractul de arendare ;

Considerând că pe cât timp de o parte Curtea constată că Principele Gr. M. Sturdza a oprit această garanție pentru plata câștiurilor întârziate și densus era în drept să facă aceasta, în virtutea privilegiului acordat proprietarului asupra averii mobile a arendașului, ceia ce nici nu a fost contestat, iar pe cât timp Curtea constată de altă parte că suma de 7770 lei, reclamată de recurent, provenea dintr'o avere a debitorului acestuia în privința căreia densus nu luase nici o măsură asigurătoare și nu făcuse nici o poprire, apoi cu drept cuvânt Curtea a respins pretențiunile reclamantului, căci de ar fi decis într'alt-fel, ori ar fi nesocotit drepturile de preferință ale proprietarului, ori ar fi întins efectele poprirei peste sumele poprite și care singure formează obiectul poprirei ;

Că ast-fel fiind, Curtea n'a comis nici un exces de putere și n'a violat nici un text de lege ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența de la 14 Octombrie 1897

Președenția D-lui OSCAR NICULESCU, Președinte

Sentița No. 1708

I. G. Eleutheriade cu Kohn & Mittler

Cărăuș. — Ce este cărăușul. — Expeditor. — Insărcinatul cu incasarea rambursului. — Cine ests răspunzător către cumpărătorul unei mărfi de pagubele ce i s'a pricinuit.

Cărăușul este persoana care și ia însărcinarea ca într'un mod oare-care să transporte sau să facă a se transporta un obiect oare-care.

Ast-fel când un expeditor din străinătate și-a luat însărcinarea de a transporta în România o marfă oare-care, și trimițând-o unui corespondent al său cu însărcinarea de a da avisul cumpărătorului și a încasa rambursul și să-i trimită banii, acest corespondent nu poate fi considerat ca un cărăuș, și deci nu poate fi răspunzător către cumpărătorul mărfii de nici o pagubă, răspunzător fiind expeditorul, care este adevăratul cărăuș.

S'a ascultat d-l avocat A. Stern din partea oponentilor Kohn & Mitler și d-l avocat G. Anghelescu din partea intimatului I. G. Eleutheriade, lipsind C. Clermont, citat.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere opoziția făcută de Kohn & Mittler, contra sentiței acestui tribunal cu No. 810/96, prin care admițându-se acțiunea intentată de I. G. Eleutheriade, sunt obligați să plătească suma de 5215 lei și 67 bani cu dobândă legală și cheltueli de judecată ;

Având în vedere și cererea de chemare în garanție făcută de Kohn & Mittler contra d-lui C. Clermont prin petiția reg. la No. 3158/96 ;

Având în vedere susținerile orale ale părților presinte, conclusiunile scrise, depuse și actele exhibate ;

Având în vedere că obiectul acțiunii d-lui I. G. Eleutheriade, este de a fi obligat Kohn & Mittler ca ultimii expeditori a unui cazan locomobilă pentru asfalt și patru chioșcuri urinare, comandate la Casa Durey-Sohy din Paris, să-și plătească suma de lei 5215 și 67 bani ca diferență la taxele de transport și amendă plătite pentru mărfurile expediate, întemeiând această acțiune pe dispozițiunile art. 416 comb. cu art. 436 cod. com.;

Având în vedere că partea defendoare apărându-se contra pretențiunilor reclamantului, a invocat în primul rând motivul că în această afacere n'a avut cătu-și de puțin rolul de căraș și deci nu-și pot fi aplicabile dispozițiunile textelor de lege de cari se prevalează reclamantul; în al doilea rând că chiar dacă ar fi considerați ca cărași, totuși în speță fiind vorba de un serviciu de transport succesiv prin corespondență și constatat prin mai multe contracte, fie-care căraș nu răspunde de cât de faptele sale și în acest caz încă acțiunea este rău îndreptată contra lor; în fine în al treilea rând, că pagubele ce se pretind de reclamant nefiind din acelea ce isvoresc direct din transportul propriu zis, ca întârziere, pierdere sau avarii, pentru care legea Ți dă dreptul a îndrepta o acțiune contra cărașilor, acțiunea de față iarăși nu poate fi admisă

Asupra primului motiv invocat:

Având în vedere că în fapt din desbaterile urmate, arătările părților și actele exhibate, se stabilește că Casa Durey-Sohy din Paris de la care s'a cumpărat mărfurile însărcinându-se cu expediarea lor, a dat la rândul său această sarcină d-lor Goutelle și Mitjaville, agenți expeditori din Paris care au făcut transportul până la Aachen (Germania) și de aci până în București a fost însărcinat un alt agent din această localitate, anume C. Clermont, care făcându-l Ți adresează d-lui Kohn & Mittler din București, cu însărcinarea de a primi avisul, de a-l remite cumpărătorului I. G. Eleutheriade și a încasa rambursul;

Considerând că cărașul după cum Ți definește art. 413 cod. com., este: «persoana care Ți ia însărcinarea ca într'un mod oare-care să transporte sau să facă a se transporta un obiect oare-care».

Considerând că în speță adevărații cărași prin intermediul cărora s'a făcut întregul transport până la destinație (în București) sunt Goutelle și Mitjaville din Paris și C. Clermont din Aachen;

Că defendorii Kohn & Mittler, ne având alt rol în această afacere de cât a încasa rambursul și al trimete ultimului căraș C. Clermont, conform însărcinării ce acesta Ți dăduse, ei nu au executat de cât o simplă însărcinare față de acesta, și deci fără temei reclamanantul a îndreptat acțiunea contra lor, considerându-Ți ca ultimii cărași, căci încă o dată, ei n'au participat în nici un mod la transport, rolul lor începând după sosirea mărfurilor la destinație, adică în gara București, unde trebuia făcută predarea;

Că așa fiind și fără a mai discuta cele-l'alte motive invocate de defendori, acțiunea lui I. G. Eleutheriade devine neîntemeiată și ca atare cată a se respinge;

Considerând că odată respinsă acțiunea principală cererea de chemare în garanție făcută de Kohn & Mittler

contra lui C. Clermont devine fără interes și cată a se respinge;

Văzând și dispozițiunile articolului 140 pr. civ.;

Pentru aceste considerante redactate de d-l judecător V. Miclescu:

În virtutea legii,

Admite opoziția făcută de Kohn & Mittler contra sentinței No. 810/96 retractează această sentință și prin consecință:

Respinge ca nefondată acțiunea.

(ss) Oscar N. Niculescu, Victor Miclescu.

Grefier, C. Ștefănescu.

INFORMAȚIUNI

D-l Al. Djuvara, ministrul justiției, va propune, corpurilor legiuitoare, în sesiunea ce se va deschide la 15 Noiembrie curent, un proiect de lege modificător unor articole din legea organizării judecătorești. Dacă nu am vorbit nimic, până acum, de acest proiect de lege, de-și aveam cunoștință de modificările ce propunea a se aduce în legea de organizare judecătorească, cauza a fost că am așteptat ca Curțile de casațiune și apel, cărora le fusese trimis, în studiu, să-și dea avisul lor, fiind-că nu am voit să ne dăm cuvântul nostru asupra schimbărilor propuse, înainte ca magistrații acestor Curți, direct interesați, să-și dea părerea lor.

Acum când Curțile s'au pronunțat și au înaintat d-lui ministru al justiției observațiunile lor și modificările ce au crezut să aducă proiectului de lege, vom arăta azi, în treacăt și pe scurt, în ce consistă modificările propuse de d-l ministru, rămânând ca în numerile viitoare directorul ziarului nostru, d-l avocat D. Chebapci, să se ocupe de acest proiect, precum și de modificările aduse de Curți, modificări ce vom căuta să le cunoaștem.

Una din principalele modificări propuse de d-l ministru este că se întinde inamovibilitatea la procurorii generali și procurorii de secțiune după lângă Curțile de apel și casațiune, precum și la judecătorii de ședință și instrucțiune după lângă tribunale. Judecătorii sindici se mențin, însă nu vor mai purta titlul de sindici, ci de judecători de tribunal, ca și membrii de ședință, având aceleași atribuțiuni ca și aceștia, și ca atribuțiuni speciale vor avea pe acelea de sindici la falimente; ei vor fi delegați pentru a îndeplini funcțiunile de sindici, la începutul fie-cărui an judecătorec, prin tragere la sorți. Se introduce înaintarea pe loc a judecătorilor de instrucțiune. Numirile în magistratură amovibilă, adică în primele grade ale magistraturii, se vor face din candidații trecuți în anume liste după un examen de capacitate trecut înaintea unor anumiți comisii. În cea-ce privește numirile și înaintările în magistratură inamovibilă, se institue niște liste de prezentare, combinate de tri-

bunale și curți, ce se recomandă ministrului, și din care acesta trebuie să aleagă și să facă numirea.

Se regulează pozițiunea primului-grefier și a grefierilor de la Curtea de casațiune cari, în legea de organizare judecătorească erau lăsați în vânt, fără să se arate cum pot fi înaintați, de și li se cere condițiuni de capacitate și stagiū ca și președinților de tribunal. În noul proiect densesii sunt asimilați cu președinții de tribunale și se bucură de aceleași drepturi la înaintare.

Se regulează de asemenea pozițiunea grefierilor de la Curțile de apel, asimilându-i cu judecătorii de tribunal, și a șefilor de birou de la Curtea de casațiune, cărora li se deschide calea de a putea fi înaintați, dacă sunt titrați, ca grefieri la acea Curte.

Se admite înaintarea pe loc a archivarilor dupe lângă toate instanțele judecătorești.

Se aduc mici schimbări în cea ce privește transferările magistraților inamovibili, cererile de concedii și pedepsele disciplinare.

Portul costumului devine obligatoriu și pentru judecătorii de ocol din orașele de reședință de județ, precum și pentru avocați.

Se derogă la legea pensiunilor civile, dându-se o pensiuine superioară maximului prevăzut de acea lege, magistraților Curților de casațiune. Se adaogă o secțiune la Curtea de apel din București și câte o secțiune la Tribunalele Ilfov și Brăila.

Acestea sunt principalele modificări propuse de d-l Djuvara.

În numerile viitoare, d-l Chebapei se va ocupa, cum am spus mai sus, mai întins asupra acestor modificări și acelor propuse de Curți.

Curtea de apel din Galați a admis opozițiunea d-lui G. Robescu, achitându-l de păra ce i se aducea că ar fi fost și d-sa amestecat în afacerea breningitei.

Camera francesă, în ședința sa de Vineri 12 Noembrie (31 Octombrie), a votat proiectul de lege, adoptat deja de mai mult timp de senatul frances, și relativ la reforma codului de instrucțiune ciminală în ceea ce privește secretul instrucțiunei.

Această reformă liberală, susținută foarte mult în senat de d-l Constans, fostul ministru de interne, era reclamată de mult de cei mai mari juriști, și chiar de magistrații de mare valoare ca d-nii Cruppi, Bonjean și alții.

Reproducem din această importantă lege articolul 9: inculpatul trebuie să facă cunoscut numele sfătuitorului ales de densus, declarându-l fie la grefierul judecătoului de instrucțiune, fie la directorul casei de propreală. *Inculpatul, deținut sau liber, nu poate fi interogat sau confruntat, afară numai dacă densus renunță expres, de cât în prezența sfătuitorului său sau el fiind chemat în regulă.* Sfătuitorul nu poate lua cuvântul de cât după ce a fost autorizat de către magistrat. În cas de refus,

trebuie să se facă mențiune de aceasta în procesul-verbal. Sfătuitorul trebuie să fie cunoscut prin scrisoarea (lettre-missive), cel puțin cu 24 ore înainte».

Vom reveni asupra acestei legi.

Zilele acestea va apare de sub tipar **CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ**, adnotat cu toate decisiunile Inaltei Curți de casațiune de la 1886—1897, de Const. Hamangiu, procuror pe lângă Tribunalul Ilfov.

Volumul, precedat de un index alfabetic și conținând în supliment *Legea judecătorilor de ocoale, Legea timbrului și Legea autentificării actelor*, de asemenea adnotate cu jurisprudența casațiunei va cuprinde 600 pagini și va costa 3 lei broșat și 4 lei legat flexibil în pânză.

Lucrarea aceasta fiind de mare merit credem că va fi primită cu aceiași căldură cu care a fost primită și cea-l'altă lucrare a d-sale «Codul civil adnotat».

Amicul nostru D-l Naumescu, membru la trib. Notariat Ilfov, a încercat o durere foarte mare prin încetarea din viață a D-nei Alexandrina Naumescu, născută Triandafil, mama D-sale.

Trimetem condolanțele noastre mult întristatei familii.

D-l C. G. Ștefănescu, Primul Președinte al Trib. Ilfov, obținând un concediu de una lună, pentru căutarea sănătăței, d-l P. A. Florian, cel mai vechi din președinți a fost delegat a ține locul de Prim-Președinte pe tot timpul concediului d-lui Ștefănescu.

BIBLIOGRAFII

A apărut 3 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC DE PROCEDURA CIVILĂ DE DIMITRIE CHEBAPCI Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: *Legea judecătorilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.*

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Volumul III:

ESECUȚIUNEA SILITĂ IMOBILIARĂ

Câte-și trele volumele fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la librăriile Stork & Müller, Pasagiul Român și Leon Alcalai, calea Victoriei cum și la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie care volum costă 12 lei, câte-și-trele volumele 36 lei.

S'a pus sub presă volumul IV, cuprinzând: *acțiunile, excepțiunile, nulitățile și recursurile în Casațiune*

A apărut :

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

Pusă în aplicare la 1 Iunie 1896

Comentată și adnotată cu Jurisprudența și desbaterile Corpurilor Legiuitoare, precedată de un studiū relativ la interpretarea legilor și urmată de circulari ministeriale relative la aplicarea legii pentru judecătorii de pace.

de

Mihail P. Rădulescu

Doctor în drept, fost judecător de Pace, actualmente procuror la trib. Focșani

Prețul 6 lei

De vânzare la toate librăriile și la autor în Focșani.